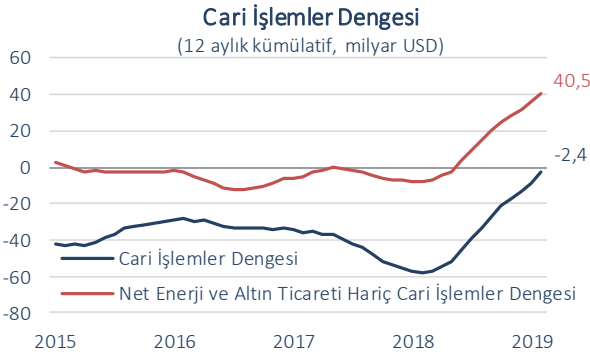

Mayıs'ta cari denge 151 milyon USD fazla verdi.

Ekonomik aktivitedeki yavaşlamanın cari denge üzerindeki etkisi Mayıs ayında da sürdü. Geçtiğimiz yılın Mayıs ayında 6,2 milyar USD açık veren cari işlemler dengesi bu yılın aynı ayında 151 milyon USD fazla verdi. Söz konusu gelişmede dış ticaret dengesinin seyri ve turizm gelirlerindeki artış belirleyici oldu. Ödemeler dengesi tanımlı verilere göre dış ticaret açığı geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %89,2 oranında azalarak 706 milyon USD olurken, net seyahat gelirleri yıllık bazda %16,2 artış kaydederek cari dengeye 1,8 milyar USD'lik katkı sağladı.

Mayıs ayında da gerilemeyi sürdüren 12 aylık kümülatif cari açık 2,4 milyar USD ile Şubat 2003'ten bu yana en düşük seviyesine indi. Net enerji ve altın ithalatı hariç 12 aylık cari fazla da 40,5 milyar USD'ye ulaşarak tarihi yüksek düzeye çıktı.

Net doğrudan yatırımlarda sınırlı sermaye girişi...

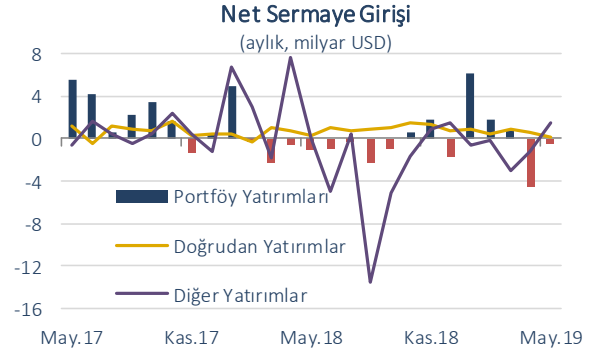
Mayıs ayında net doğrudan yatırımlarda sermaye girişi 204 milyon USD ile sınırlı düzeyde gerçekleşti. Doğrudan yatırımların alt kalemi olan gayrimenkul yatırımlarının yıllık bazda %33,5 artması dikkat çekti. Öte yandan, yurt içi yerleşiklerin yurt dışında yaptığı doğrudan yatırımlar 632 milyon USD seviyesine ulaştı.

Portföy yatırımlarında sermaye çıkışı gözlemlendi.

Nisan ayında 4,5 milyar USD ile yüklü miktarda sermaye çıkışı kaydedilen portföy yatırımları kaleminde Mayıs'ta 456 milyon USD ile sermaye çıkışının görece sınırlı olmakla birlikte devam ettiği gözlemlendi. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi ve devlet iç borçlanma senetleri piyasalarında sırasıyla 138 ve 369 milyon USD'lik net satış yaptığı görüldü.

Diğer yatırımlarda 1,5 milyar USD'lik net sermaye girişi...

Mayıs ayında diğer yatırımlar kalemindeki net sermaye girişi 1,5 milyar USD ile bir yılı aşkın bir sürenin en yüksek düzeyinde gerçekleşti. Bu gelişmede yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıklarını 4 milyar USD tutarında azaltması etkili oldu. Diğer taraftan, yurt dışı bankaların yurt içindeki efektif ve mevduatı 1,8 milyar USD geriledi.

Yurt dışından sağlanan krediler tarafında, bankalar 616 milyon USD, diğer sektörler 524 milyon USD tutarında net geri ödeme gerçekleştirdi. 12 aylık kümülatif verilere göre Mayıs ayı itibarıyla bankacılık sektörünün uzun vadeli borç çevirme oranı kredi talebindeki yavaşlamaya paralel olarak %65 ile Kasım 2009'dan bu yana en düşük seviyeye indi. Söz konusu oran diğer sektörlerde %116 düzeyinde gerçekleşti.

Türkiye'ye Net Sermaye Hareketleri

	12 aylık kümülatif veriler		Finansmandaki Payı (%)	
	Aralık 2018	Mayıs 2019	Aralık 2018	Mayıs 2019
Cari İşlemler Dengesi	-27.263	-2.370	-	-
Sermaye ve Finans Hesabı Net Giriş	-444	-15.755	-	-
-Doğrudan Yatırımlar	9.202	10.071	24,9	35,6
-Portföy Yatırımları	-2.892	22	-	0,1
-Diğer Yatırımlar	-6.812	-25.894	-	-
-Diğer	58	46	0,2	0,2
Net Hata ve Noksan	17.330	9.357	46,9	33,1
Rezervler⁽¹⁾	10.377	8.768	28,1	31,0

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

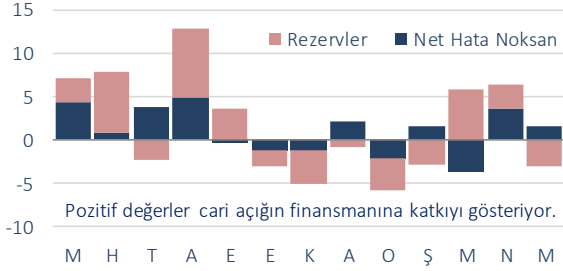
(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını gösterir.

Rezerv varlıklar ve net hata noksan...

Mayıs ayında rezerv varlıklar kalemi 3 milyar USD artarken, net hata noksan kaleminde 1,6 milyar USD'lik sermaye girişi yaşandı. 12 aylık kümülatif verilere göre cari açık ile sermaye kalemlerinde gözlenen çıkışın finansmanında 8,8 milyar USD'lik TCMB rezervlerinin kullanıldığı dikkati çekti.

Rezervler ve Net Hata Noksanın Cari Açığın Finansmanına Katkısı

(aylık, milyar USD)

Beklentiler...

Geçici dış ticaret verilerine göre Haziran ayında dış ticaret açığında görülen gerilemenin cari dengeye olumlu yansımaya devam etmesi bekleniyor. Ayrıca, seyahat gelirlerindeki toparlanmanın yaz aylarıyla birlikte belirginleşmesinin cari dengeyi önümüzdeki dönemde destekleyeceğini düşünüyoruz. 2019 yılı genelinde cari açık/GSYH oranının %1,5 civarında gerçekleşeceğini öngörüyoruz.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Mayıs 2019	Ocak - Mayıs 2018	2019	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	151	-28.035	-3.142	-88,8	-2.370
Dış Ticaret Dengesi	-706	-29.268	-5.557	-81,0	-18.103
Hizmetler Dengesi	2.303	6.152	7.276	18,3	26.685
Seyahat (net)	1.846	5.254	5.849	11,3	21.220
Birincil Gelir Dengesi	-1.419	-5.072	-5.086	0,3	-11.879
İkincil Gelir Dengesi	-27	153	225	47,1	927
Sermaye Hesabı	-6	31	19	-38,7	46
Finans Hesabı	1.749	-19.292	-2.384	-87,6	7.033
Doğrudan Yatırımlar (net)	-204	-2.180	-3.049	39,9	-10.071
Portföy Yatırımları (net)	456	-776	-3.690	375,5	-22
Net Varlık Edinimi	-118	-56	2.157	-	5.360
Net Yükümlülük Oluşumu	-574	720	5.847	712,1	5.382
Hisse Senetleri	-138	-858	666	-	616
Borç Senetleri	-436	1.578	5.181	228,3	4.766
Diğer Yatırımlar (net)	-1.511	-15.565	3.517	-	25.894
Efektif ve Mevduatlar	-2.584	-8.918	4.138	-	11.505
Net Varlık Edinimi	-4.116	-3.408	6.664	-	15.348
Net Yükümlülük Oluşumu	-1.532	5.510	2.526	-54,2	3.843
Merkez Bankası	-8	130	-503	-	3.642
Bankalar	-1.524	5.380	3.029	-43,7	201
Yurt Dışı Bankalar	-1.797	4.297	1.502	-65,0	-1.060
Yabancı Para	-1.484	2.071	1.107	-46,5	-3.468
Türk Lirası	-313	2.226	395	-82,3	2.408
Yurt Dışı Kişiler	273	1.083	1.527	41,0	1.261
Krediler	1.256	-4.981	5.407	-	19.701
Net Varlık Edinimi	-10	-360	138	-	619
Net Yükümlülük Oluşumu	-1.266	4.621	-5.269	-	-19.082
Bankacılık Sektörü	-616	-422	-4.548	977,7	-19.133
Bankacılık Dışı Sektörler	-524	5.197	-400	-	1.039
Ticari Krediler	-175	-1.661	-5.989	260,6	-5.304
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-8	-5	-39	680,0	-8
Rezerv Varlıklar (net)	3.008	-771	838	-	-8.768
Net Hata ve Noksan	1.604	8.712	739	-91,5	9.357

Kaynak: TCMB, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

İzlem Erdem Bařekonomist izlem.erdem@isbank.com.tr	İlker řahin Uzman ilker.sahin@isbank.com.tr
Alper Gürler Birim Müdürü alper.gurler@isbank.com.tr	Gamze Can Uzman gamze.can@isbank.com.tr
H. Erhan Gül Müdür Yardımcısı erhan.gul@isbank.com.tr	Ayřim Kalkan Uzman Yardımcısı aysim.kalkan@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.